

Estratègia 2024-2027

Institut Metròpoli. Recerca urbana per transformar

Data:

18 d'abril de 2024

Índex de contingut

Introducció: una trajectòria que construeix futur.....	3
La missió de l'Institut Metròpoli.....	4
1. La recerca. Generar coneixements.....	5
1.1. Els reptes de la metròpoli i l'agenda de recerca per equips.....	6
1.2. Els reptes de la metròpoli i l'agenda de recerca col·laborativa.....	18
1.3. La recerca competitiva i la vinculació acadèmica.....	26
1.4. Els serveis de suport a la recerca.....	31
2. La transferència. Compartir coneixements	34
2.1. Les millores en les estratègies de transferència	35
2.2. Les innovacions en les estratègies de transferència.....	37
3. L'Institut com a espai de docència i formació	38
3.1. El màster Metròpoli: cap a un nou escenari	38
3.2. Les estratègies d'innovació docent.....	39
4. La gestió de l'Institut Metròpoli	40
4.1. Finançament, suport estructural i relació amb les institucions	40
4.2. Plans Transversals: els plans d'igualtat, formació i integritat.....	42
4.3. Equip humà. Les dimensions de la política de recursos humans.....	47

Introducció: una trajectòria que construeix futur

La metròpoli de Barcelona és el nostre context de referència, el marc de vida quotidiana de més de cinc milions de persones. Una realitat configurada per comunitats diverses, una trama d'entorns d'alt valor ecològic, un espai d'innovació econòmica. Una metròpoli travessada, també, per múltiples desigualtats, segregacions i fragilitats. Quan fa quatre anys, just abans de la pandèmia, a l'Institut elaboràvem la nostra **Estratègia 2020-2023** vam optar per vincular les nostres activitats als reptes de la metròpoli: a les transicions ecològica, demogràfica i tecnològica; a la construcció de cohesió social, urbana i comunitària; a l'articulació d'una governança més col·laborativa i més democràtica. Fixàvem llavors el compromís de generar i compartir una recerca sòlida i rigorosa; un coneixement orientat, també, a transformar.

Al llarg dels últims anys, hem treballat per posar unes bases sòlides en l'abordatge d'aquesta aposta: a l'Institut hem crescut i ens hem diversificat. Hem crescut, perquè les crisis i la pandèmia han posat de manifest que les ciències socials i ambientals son imprescindibles: per analitzar complexitats emergents i per explorar respostes a emergències complexes. I ens hem diversificat per aplegar mirades plurals, desafiant les anacròniques fronteres entre disciplines. L'Institut és un espai d'hibridació entre trajectòries, perfils i aproximacions diverses a la realitat. Hem recorregut aquest trajecte equipats amb tres grans motors: recerca, transferència i formació.

Hem consolidat uns equips que han fet possible construir una sòlida infraestructura de coneixement metropolità, a través de fonts de dades i sistemes d'informació; hem desplegat un programa de recerca urbana aplicada vertebrat en una trentena de línies de treball; i hem generat una dimensió d'investigació bàsica que opera com a punta de llança de l'aposta per la inserció universitària de l'Institut. Hem enfortit, alhora, el compromís de transferència amb el nostre entorn. Fer recerca socialment rellevant ens ha portat a treballar amb alguns criteris i eines clau: el màxim d'obertura i transparència de dades i d'anàlisis; canals estables de difusió; i espais de presentació i debat públic d'estudis. Pel que fa a la formació, finalment, hem completat set edicions del màster Metròpoli d'Estudis Urbans, com a títol propi de la UAB. No ha estat un camí fàcil, però era necessari recorre'l. Ho hem fet amb un pla d'estudis molt proper al dels programes més reconeguts i innovadors de l'àmbit europeu, i amb un excel·lent equip docent que ha garantit la formació avançada de més de 100 estudiants amb trajectòries i orígens internacionals diversos.

Sobre aquestes bases, el col·lectiu de l'Institut Metròpoli ha elaborat, en un procés d'implicació intensa, la nova **Estratègia 2024-2027**. Una Estratègia alhora realista i ambiciosa. Un marc de treball per als propers anys amb voluntat de desplegar-lo amb solidesa, creativitat i compromís.

Aquest document aplega els objectius clau en els quatre grans blocs que vertebreren l'activitat de l'Institut: la recerca, la transferència, la formació i la gestió. Precedits per la formulació de la nostra missió estratègica.

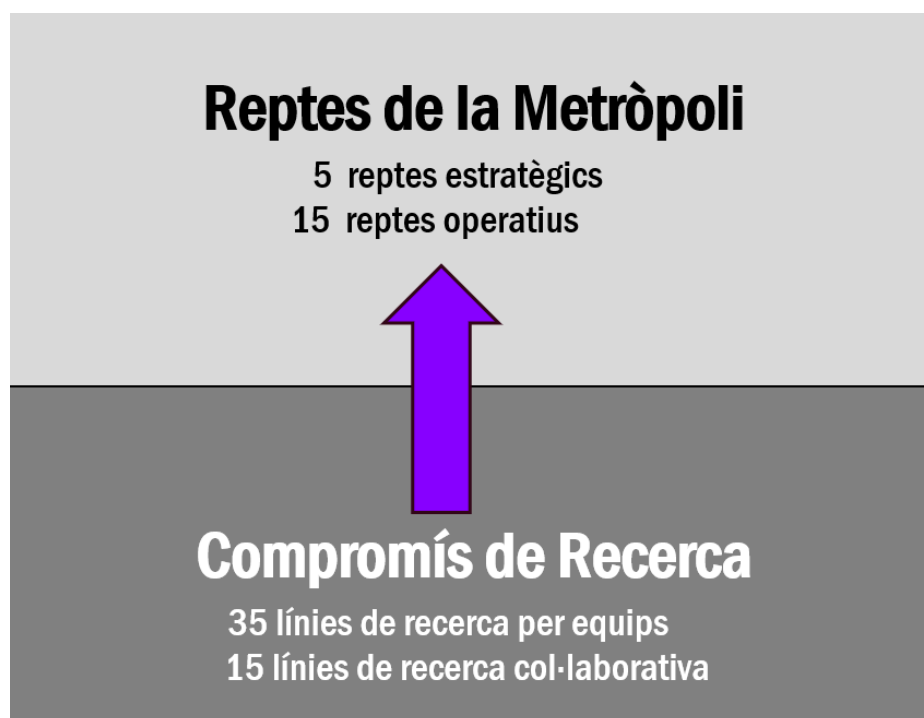
La missió de l'Institut Metròpoli

L'Institut Metròpoli desenvolupa activitats de recerca, transferència i formació avançada. En aquest marc, la missió de l'Institut Metròpoli és generar i compartir coneixements, a través de sistemes d'informació i recerques aplicades, sobre les principals dinàmiques ecològiques, econòmiques, socials, territorials i residencials de la metròpoli de Barcelona, així com de la interacció d'aquestes amb el conjunt de Catalunya i de l'àmbit europeu. La missió de l'Institut Metròpoli s'orienta també al suport i la innovació de les polítiques públiques i els models de governança. L'Institut es vincula al sistema universitari, participa en grups d'investigació, i en estratègies de recerca bàsica. Amb l'**Estratègia 2024-2027**, l'Institut Metròpoli referma el seu compromís amb una metròpoli sostenible, cohesionada, innovadora i democràtica.

1. La recerca. Generar coneixements

El programa estratègic de recerca de l'Institut Metròpoli 2024-2027 s'estructura en dos grans camps: d'una banda l'**agenda de recerca per equips**, és a dir, les línies i projectes que desenvolupa cada àrea i unitat de l'Institut; d'altra banda, l'agenda de recerca col·laborativa, les línies de caràcter transversal on s'incorporen equips diversos en cadascuna d'elles. El conjunt traça el **compromís de producció de coneixements** per part de l'Institut. Es tracta d'una agenda de recerca que aporta sistemes d'informació, diagnòstic i suports a les polítiques públiques. I que, en el seu conjunt, es vincula als grans reptes que afronta la metròpoli els propers anys. El bloc de recerca, així doncs, s'inicia amb la formulació de 5 reptes metropolitans estratègics i 15 reptes operatius, en relació als quals la recerca de l'Institut haurà d'aportar elements clau de coneixement. Es despleguen, posteriorment, les agendes temàtiques i transversals, amb totes les seves línies de recerca: 35 línies de recerca per equips i 15 línies de recerca col·laborativa.

1.1. Els reptes de la metròpoli i l'agenda de recerca per equips

UNA METRÒPOLI COMPROMESA AMB LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA I RESILIENT AL CANVI CLIMÀTIC

Reptes metropolitans:

- Millorar la infraestructura verda i garantir usos del sòl, hídrics, energètics i agroalimentaris sostenibles
- Reduir les desigualtats socioambientals i els riscos de vulnerabilitat urbana vinculats al canvi climàtic
- Impulsar la transició en el model de mobilitat, cap a mitjans sostenibles, saludables i accessibles
- Construir ciutats de proximitat amb mixtura d'usos i habitatges adaptats al marc de transició ecològica

UNA METRÒPOLI INNOVADORA, AMB UNA ECONOMIA INCLUSIVA I SOSTENIBLE

Reptes metropolitans:

- Promoure les capacitats d'innovació tecnològica i no tecnològica de l'economia metropolitana
- Avançar cap a mercats de treball amb millors salaris i menys bretxes de gènere i d'edat
- Descarbonitzar l'activitat i transitar cap a models productius sostenibles

UNA METRÒPOLI AMB IGUALTAT, SENSE POBRESA NI DISCRIMINACIONS

Reptes metropolitans:

- Combatre les desigualtats socials i les dinàmiques d'exclusió dels col·lectius més vulnerables
- Treballar per una quotidianitat segura, lliure de violències i discriminacions en els seus múltiples eixos
- Lluitar contra la pobresa infantil i garantir la ciutadania activa d'infants i adolescents

UNA METRÒPOLI AMB COHESIÓ URBANA, VINCLES COMUNITARIS I SEGURETAT RESIDENCIAL

Reptes metropolitans:

- Reduir la segregació i millorar les condicions de vida i les estructures d'oportunitat als barris vulnerables
- (Re)crear infraestructures comunitàries i ampliar els espais relacionals i de sociabilitat
- Assegurar l'accés a l'habitatge i les condicions dignes d'habitabilitat

UNA METRÒPOLI VERTEBRADA PER UNA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA, ESTRATÈGICA COOPERATIVA

Reptes metropolitans:

- Aprofundir la qualitat democràtica i la innovació en la governança i les polítiques metropolitanes
- Articular la complexitat territorial, en clau estratègica i cooperativa, de la governança metropolitana

1.1.1. UNA METRÒPOLI COMPROMESA AMB LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA I RESILIENT AL CANVI CLIMÀTIC

Reptes metropolitans:

- Millorar la infraestructura verda i garantir usos del sòl, hídrics, energètics i agroalimentaris sostenibles
- Reduir les desigualtats socioambientals i els riscos de vulnerabilitat urbana vinculats al canvi climàtic
- Impulsar la transició en el model de mobilitat, cap a mitjans sostenibles, saludables i accessibles
- Construir ciutats de proximitat amb mixtura d'usos i habitatges adaptats al context de transició ecològica

SOSTENIBILITAT	MOBILITAT
<p>Metabolisme urbà i desigualtats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aigua (dret a l'aigua i pobresa hídrica; cicle de l'aigua) • Energia (pobresa energètica, transició energètica) • Matèria/Residus 	<p>Transició ecològica i saludable</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regulacions urbanes del vehicle privat (ZBEs, gestió sostenible de l'aparcament, etc.) • Vehicle elèctric i transició energètica. • Transport públic i relació amb mobilitat activa i salut • La mobilitat en cap de setmana i dies festius. • Perfils socials de mobilitat i potencial de canvi modal sostenible
<p>Comportament ambiental</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comportament ambiental a les llars enfront al consum de recursos i la transició ecològica • Canvi d'hàbits en contextos d'emergència climàtica 	<p>Mobilitats emergents</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobilitat en patinet elèctric (perfil social, accidentalitat...) • Micromobilitat compartida • Mobilitat en bicicleta: potencial de canvi modal, accidentalitat, perspectiva feminista, ciclogística, índex de ciclabilitat
<p>Paisatges/territoris resilents</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paisatges resilents (sequera, canvi climàtic i incendis) • Agroecologia i transició agroecològica • Soluciones basades en la natura • Agricultura i biodiversitat • Agricultura i aigua 	<p>Mobilitat generada, canvi d'hàbits i acceptació social de noves polítiques</p> <ul style="list-style-type: none"> • La planificació i gestió de la mobilitat a la feina i als centres generadors de mobilitat (diagnòsis, models de governança...) • La mobilitat als centres d'educació reglada no obligatòria • L'acceptació de les transicions en mobilitat

<p>Sistema alimentari saludable i sostenible</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soluciones comunitàries (producció i consum) • Abastiment alimentari (anàlisi cadena alimentària) • Entorns alimentaris locals: salut/pobresa alimentària • Assequibilitat 	<p>Mobilitat segura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguretat personal al transport públic (victimització i assetjament sexual) • Accidentalitat viària de col·lectius vulnerables
<p>Canvi climàtic i transició ecològica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polítiques de transició justa (aigua, energia..) • Adaptació al canvi climàtic 	<p>HABITATGE</p> <p>Construcció i rehabilitació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitació amb criteris de sostenibilitat • Millora de l'eficiència energètica dels edificis
<p>Usos i valors d'espais oberts i infraestructura verda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi integrat de la infraestructura verda • Ús i valor social dels espais oberts 	<p>ECONOMIA REGIONAL I URBANA</p> <p>Desenvolupament inclusiu i sostenible metropolità</p> <ul style="list-style-type: none"> • Impactes de la crisi climàtica sobre els mercats de treball. • Estudi de les relacions econòmiques-socials-ecològiques a la metròpoli i en clau comparada
<p>Avaluació ambiental estratègica de plans i programes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avaluació de plans i programes des de la perspectiva socioambiental • Avaluació d'escenaris de transició socioecològica (aproximació sistèmica) 	<p>Anàlisi de la capacitat innovadora local</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi capacitat d'innovació local en relació a crisi climàtica

1.1.2. UNA METRÒPOLI INNOVADORA, AMB UNA ECONOMIA INCLUSIVA I SOSTENIBLE

Reptes metropolitans:

- Avançar cap a mercats de treball amb millors salaris i menys bretxes de gènere i d'edat
- Promoure les capacitats d'innovació tecnològica i no tecnològica de l'economia metropolitana
- Descarbonitzar l'activitat i transitar cap a models productius sostenibles

ECONOMIA REGIONAL I URBANA

Desenvolupament inclusiu i sostenible metropolitana

- Anàlisi de l'estructura econòmica metropolitana
- Estudi dels mercats de treball i les bretxes laborals a la metròpoli de Barcelona
- Impactes de la crisi climàtica i del canvi digital sobre els mercats de treball
- Estudi de les relacions econòmiques-socials-ecològiques a la metròpoli i en clau comparada
- Construcció i anàlisi d'escenaris econòmics com a base per establir acords de política pública

Anàlisi de la capacitat innovadora local: tecnològica i no tecnològica

- Identificació, anàlisi i seguiment de la capacitat innovadora dels sistemes productius locals
- Anàlisi de la capacitat d'innovació local en relació a la crisi climàtica i l'envelliment demogràfic

Construcció de nous indicadors econòmics metropolitans

- Desenvolupament de nous indicadors i estadístiques metropolitanes: PIB, nivells salarials dels treballadors... en els municipis de l'AMB
 - Desenvolupament de nous indicadors de mesura d'impacte d'activitats concretes en el territori
-

1.1.3. UNA METRÒPOLI AMB IGUALTAT, SENSE POBRESA NI DISCRIMINACIONS

Reptes metropolitans:

- Combatre les desigualtats socials i les dinàmiques d'exclusió dels col·lectius més vulnerables
- Treballar per una quotidianitat segura, lliure de violències i discriminacions en els seus múltiples eixos
- Lluitar contra la pobresa infantil i garantir la ciutadania activa d'infants i adolescents

COHESIÓ SOCIAL I URBANA	INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA
<p>Sistema d'informació metropolitana sobre cohesió social i urbana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estadístiques metrop. de condicions de vida (EMCV) • Enquesta de cohesió urbana (ECURB). • Estadístiques barrials de condicions de vida i estructures d'oportunitat (ECVEO) 	<p>Sistema integral d'indicadors d'infància i adolescència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noves dades i alineament del SIIIAB amb polítiques municipals
<p>Cohesió social des d'una perspectiva urbana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobresa, desigualtat i estratificació social • Curs vital, vulnerabilitat social i cures • Habitatge i condicions de vida • Polítiques locals de benestar i escala metropolitana 	<p>Laboratoris d'infància i adolescència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laboratori emergència habitacional i infància • Laboratori desigualtats i pobresa infantil • Laboratori desplegament LOPIVI a la ciutat • Laboratori temps i cures <p>Parlen els nens i nenes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assentar totes les bases per a la 3ª edició del programa
CONVIVÈNCIA I SEGURETAT URBANA	MOBILITAT
<p>Seguretat urbana i polítiques de prevenció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pol. de prevenció i seguretat (metropolitanes i de barris) • Avaluació de polítiques de seguretat i prevenció. • Seguretat comunitària i percepció de seguretat. • Victimització i delinqüència: delictes i violències sexuals • Seguretat al transport públic. • Ciberseguretat i eines digitals: prevenció i coproducció 	<p>Mobilitat justa i accessible</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobresa i relació amb la mobilitat • Mobilitat amb perspectiva feminista • La mobilitat dels infants (patrons de mobilitat escolar, autonomia en els desplaçaments, etc.) • Mobilitat de gent gran i persones amb discapacitat • Els temps i les distàncies en mobilitat quotidiana

<ul style="list-style-type: none"> • Policia comunitària • Justícia, execució penal i mesures penals alternatives • Discriminació, interseccionalitat i dades d'igualtat 	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilitat en zones de baixa densitat (urbanització dispersa, zones rurals...)
<p>DRETS SOCIALS I POLÍTIQUES PÚBLIQUES</p>	<p>SOSTENIBILITAT</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament de sistemes d'informació per als SS • Recerca aplicada per la innovació i la millora en els SS • Anàlisi del context de les polítiques socials • Acompanyament a polítiques basades en evidències 	<p>Metabolisme urbà i desigualtats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aigua (dret humà a l'aigua i pobresa hídrica) • Energia (pobresa energètica, transició energètica)
<p>HABITATGE</p>	<p>Sistema alimentari saludable</p>
<p>Persones i llars</p> <ul style="list-style-type: none"> • Col·lectius i habitatge. Necessitats d'habitatge a l'AMB • Mobilitat residencial i mercat de l'habitatge 	<ul style="list-style-type: none"> • Soluciones comunitàries (producció i consum) • Abastiment alimentari (anàlisi cadena alimentària) • Entorns alimentaris locals: salut/pobresa alimentària
<p>Problemes d'accés i permanència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exclusió residencial i accessibilitat a l'habitatge • Habitatge i condicions de vida 	<ul style="list-style-type: none"> • Assequibilitat

1.1.4. UNA METRÒPOLI AMB COHESIÓ URBANA, VINCLES COMUNITARIS I SEGURETAT RESIDENCIAL

Reptes metropolitans:

- Reduir la segregació i millorar les condicions de vida i les estructures d'oportunitat als barris vulnerables
- (Re)crear infraestructures comunitàries i ampliar els espais relacionals i de sociabilitat
- Assegurar l'accés a l'habitatge i les condicions dignes d'habitabilitat

COHESIÓ SOCIAL I URBANA	INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA
<p>Sistema d'informació metropolitana sobre cohesió social i urbana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estadístiques metrop. de condicions de vida (EMCV) • Enquesta de cohesió urbana (ECURB). • Estadístiques barrials de condicions de vida i estructures d'oportunitat (ECVEO) 	<p>Acompanyar fase inicial del Pla de Joc a l'espai públic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acompanyar en el desplegament de noves actuacions • Liderar els treballs de redefinició del pla (2a fase, 2025-30)
<p>Cohesió urbana i estructura socioresidencial</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinàmiques d'estructuració socioresidencial: segregació residencial, vulnerabilitat urbana i gentrificació • Barris: espais de vida i de (re)producció social • Integració territorial i metropolitanització: mobilitat residencial, llocs de treball i àrees de consum • Polítiques de millora de barris: diagnosi i impactes 	<p>Difusió i ampliació d'eines d'anàlisi cap a la ciutat jugable</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publicar el sistema d'indicadors d'oportunitats de joc • Cocreació d'espais lúdics amb eixos d'inclusió/gènere • Desplegar guia de criteris de disseny d'espais jugables • Elaborar un informe sobre usos de les àrees de joc infantil • Diganosi d'usos i dinàmiques lúdiques a l'espai públic • Informe de resultats de les transformacions dels patis
	<p>Anàlisi i conceptualització dels nous serveis del Pla del Joc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptualització d'un nou servei de joc als parcs: model de terrenys d'aventura • Revisar el model de Casals i Ludoteques Municipals • Explorar el reimpulsar del programa 'Camins Escolars'

CONVIVÈNCIA I SEGURETAT URBANA	HABITATGE
<p>Convivència, relacions veïnals i vida pública</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espais socials i vida pública • Vitalitat i interacció social als espais compartits de la ciutat (infraestructura social) • Convivència a l'espai públic, prevenció i gestió pacífica dels conflictes • Relacions veïnals en edificis i comunitats • Solitud i aïllament relacional 	<p>Parc d'habitatges</p> <ul style="list-style-type: none"> • Característiques i ús del parc d'habitatge • Estat de conservació dels edificis • L'estructura de la propietat metropolitana
	<p>El mercat de l'habitatge</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enquesta continua de demanda de lloguer • Anàlisi de dades de portals immobiliaris • Estudi dels tipus d'oferta de lloguers
	<p>Construcció i rehabilitació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actuacions de rehabilitació en edificis d'habitatge • L'eficiència energètica dels edificis • Rehabilitació i densificació
	<p>Polítiques d'habitatge</p> <ul style="list-style-type: none"> • Habitatge destinat a pol. socials als municipis AMB • Acompanyament a les administracions en l'avaluació de les polítiques d'habitatge

1.1.5. UNA METRÒPOLI VERTEBRADA PER UNA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA, ESTRATÈGICA I COOPERATIVA

Reptes metropolitans:

- Aprofundir la qualitat democràtica i la innovació en la governança i les polítiques públiques metropolitanes
- Articular la complexitat territorial, en clau estratègica i cooperativa, de la governança metropolitana

GOVERNANÇA I INNOVACIÓ PÚBLICA	COHESIÓ SOCIAL I URBANA
Governança metropolitana <ul style="list-style-type: none"> • Governança metropolitana comparada • Les xarxes de governança metropolitana • Suport a la millora de les polítiques metropolitanes 	<ul style="list-style-type: none"> • Polítiques locals de benestar/dimensió metropolitana • Polítiques de millora de barris: diagnosi i impactes
Agendes urbanes i barris <ul style="list-style-type: none"> • Planificació estratègica i agendes urbanes • Disseny, seguiment i avaluació de les polítiques focalitzades en barris 	CONVIVÈNCIA I SEGURETAT URBANA <ul style="list-style-type: none"> • Polítiques locals de prevenció i seguretat i l'escala metropolitana • Polítiques de barris: la dimensió prevenció/seguretat
Govern obert i transformació de l'administració <ul style="list-style-type: none"> • La cooperació entre l'administració i les entitats per la prestació de serveis públics • Dades, participació, transformació de l'administració pública 	DRETS SOCIALS I POLÍTIQUES PÚBLIQUES <ul style="list-style-type: none"> • Polítiques de serveis socials: planificació, disseny, millora organitzativa i avaluació
Planificació i governança de l'educació <ul style="list-style-type: none"> • Governos locals per l'equitat educativa • Governança multinivell i planificació educativa 	INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA <ul style="list-style-type: none"> • Laboratori desplegament LOPIVI a Barcelona • Desplegament del programa Parlen els nens i nenes • Desplegament del Pla de Joc a l'espai públic • Pla per a l'educació i criança de la petita infància

	HABITATGE
	<ul style="list-style-type: none"> • Pol. d'habitatge social: diagnosi, acompanyament i avaluació
	ECONOMIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Polítiques de mercat de treball • Polítiques de suport a la innovació econòmica
	MOBILITAT
	<ul style="list-style-type: none"> • Governança i avaluació de polítiques de mobilitat
	SOSTENIBILITAT
	<ul style="list-style-type: none"> • Polítiques de transició ecològica justa • Avaluació ambiental estratègica de plans i programes

LÍNIES DE RECERCA PER EQUIPS. QUADRE DE SÍNTESI	
SOSTENIBILITAT	<ul style="list-style-type: none"> • Metabolisme urbà i desigualtats • Canvi climàtic i transició justa. Avaluació ambiental de plans i programes • Comportaments ambientals i hàbits en context d'emergència climàtica • Sistema alimentari saludable i sostenible • Espais i territoris: paisatges resilents, agroecologia, infraestructura verda...
MOBILITAT	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilitat justa i accessible: desigualtats, cicles de vida i territoris • Mobilitat i transició ecològica i saludable • Mobilitats emergents (bicicleta, patinet elèctric...) i compartides • Mobilitat generada, canvi d'hàbits i acceptació social de noves polítiques • Mobilitat segura: transport públic, accidentalitat de col·lectius vulnerables
ECONOMIA REGIONAL I URBANA	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de l'estructura econòmica i dels mercats de treball metropolitans • Desenvolupament inclusiu i sostenible metropolità • Anàlisi de la capacitat d'innovació econòmica local • Construcció de nous indicadors econòmics metropolitans
COHESIÓ SOCIAL I URBANA	<ul style="list-style-type: none"> • Sistema d'informació metropolitana sobre cohesió social i urbana • Cohesió social i polítiques de benestar • Cohesió urbana i estructura socioresidencial
CONVIVÈNCIA I SEGURETAT URBANA	<ul style="list-style-type: none"> • Seguretat urbana i polítiques de prevenció • Convivència, relacions veïnals i vida pública
HABITATGE	<ul style="list-style-type: none"> • Parc construït, estructura de la propietat i mercat de l'habitatge • Necessitats d'habitatge i exclusió residencial. Problemes d'accés i permanència • Rehabilitació, sostenibilitat i millora de l'eficiència energètica • Polítiques públiques d'habitatge
INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA	<ul style="list-style-type: none"> • Sistema d'indicadors sobre infància i adolescència • Parlen els nens i les nenes. El benestar subjectiu de la infància • Infància i vulnerabilitats socials • Ciutat Jugable • Plans i polítiques: infància i participació a les polítiques públiques
DRETS SOCIALS I POLÍTIQUES PÚBLIQUES	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament i millora de sistemes d'informació per als serveis socials • Anàlisi del context on es desenvolupen les polítiques socials • Polítiques socials: planificació, disseny, innovació, millora i avaluació

**GOVERNANÇA I
INNOVACIÓ PÚBLICA**

- Governança i polítiques públiques metropolitanes
 - Agendes urbanes i polítiques de barris
 - Govern obert i transformació de l'administració
 - Planificació i governança de l'educació
-

1.2. Els reptes de la metròpoli i l'agenda de recerca col·laborativa

Més enllà de l'agenda de recerca per equips, l'Estratègia 2024-2027 vol posar l'èmfasi en l'enfortiment dels projectes transversals i col·laboratius de generació de coneixement. La naturalesa multitemàtica i la vocació interdisciplinària de l'Institut Metròpoli s'han anat traduint en línies de recerca on conflueixen equips, perfils i sabers diversos. Avui, les dimensions de la realitat metropolitana s'interconnecten més que mai; i les seves complexitats socioecològiques, urbanes, econòmiques... no deixen de créixer. La necessitat de cooperació en l'estudi d'aquesta realitat i d'aquestes complexitats esdevé per tant més central i exigent que mai. En aquest sentit, identifiquem un ampli potencial de millora en la recerca col·laborativa que desplega l'Institut i establim el **compromís d'avançar en el marc de 15 línies concretes**, al llarg dels propers anys. Són aquestes:

LÍNIA 1

Anàlisi de les relacions entre desigualtats climàtiques i socioespacials: conèixer les bases per definir polítiques climàtiques inclusives

Descriptor: Avui es dona una forta correlació entre desigualtats climàtiques i socioespacials. La metodologia DAFO (Debilitats-Amenaces-Fortaleses-Oportunitats) ens permetrà realitzar una diagnosi de la situació socioecològica de la metròpoli de la qual partim i identificar, per tant, els aspectes que cal potenciar i corregir, amb els recursos disponibles, durant determinats períodes de temps. La transició ecosocial, d'altra banda, hauria de desplegar-se en base a criteris de justícia redistributiva. Caldrà definir una agenda de transició amb capacitat de potenciar polítiques climàtiques inclusives i de prevenir noves bretxes socials i urbanes. Es preveuen metodologies de recollida d'informació tant qualitatives com quantitatives, combinant fonts d'informació primàries i secundàries. Tot i que la contribució d'aquesta línia de recerca és al conjunt del repte estratègic 1, en destaca la connexió directa amb el segon repte operatiu: reduir les desigualtats socioambientals i els riscos de vulnerabilitat urbana vinculats al canvi climàtic.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets Socials, Economia, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat, Sostenibilitat.

LÍNIA 2

Anàlisi de les principals dimensions de la transició socioecològica metropolitana

Descriptor: Una vegada identificat el punt de partida socioecològic de la metròpoli, s'aborden objectius de recerca més concrets. Se'n destaquen tres: a) Analitzar els canvis en el model econòmic, en les formes de producció i en els de treballs derivats dels compromisos climàtics. b) Aportar elements de coneixement per a la rehabilitació energètica de tots els habitatges de l'àrea metropolitana de Barcelona. Quins perfils professionals necessitariem i quins materials caldria emprar?; quines fonts de finançament i quins instruments de política pública. c) Avançar en la recerca sobre la transició cap a la sobirania alimentària de l'àrea metropolitana de Barcelona, en diàleg amb la resta del territori. Quants pagesos i pageses es necessitarien i quins tipus de conreus serien els més adients?; com afectaria als usos del sòl i com impactaria a l'economia de la regió?; quines necessitats educatives hi hauria i quines formes de governança serien les més adients?.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets Socials, Economia, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat, Sostenibilitat.

LÍNIA 3

Mobilitat i transició socioecològica: impactes i polítiques

Descriptor: La crisi climàtica i els baixos índexs de qualitat de l'aire en zones urbanes evoquen la necessitat d'accelerar la transició socioecològica. La mobilitat de persones i mercaderies és factor clau. A Catalunya, el transport per carretera és el responsable del 27% de les emissions de GEH, el parc vehicular continua sent excessivament depenent dels combustibles fòssils i a l'àrea metropolitana el transport és responsable de contaminants locals(NO₂) i partícules fines en suspensió (PM₁₀ o PM_{2,5}), amb afectacions negatives sobre la salut. En aquest context, els equips de Sostenibilitat i de Mobilitat de l'Institut Metròpoli desenvolupen estudis sobre mobilitat i la seva relació amb la sostenibilitat i la salut, des del punt de vista de les desigualtats socioespacials. Sota aquesta línia de recerca, es desenvolupen, entre d'altres: l'avaluació ambiental estratègica del Pla Metropolità de Mobilitat Urbana 2019-2024 (actualment en redacció el PMMU 2025-2030), l'estudi dels perfils socials d'emissió i la distribució desigual d'efectes, a partir d'enquestes de mobilitat, l'impacte ambiental del teletreball o l'impacte social i ambiental de la zona de baixes emissions Rondes de Barcelona.

Equips implicats:

Mobilitat, sostenibilitat.

LÍNIA 4

Anàlisi de l'estructura econòmica de la metròpoli i dels seus mercats de treball en un context de transició tecnològica i ecològica

Descriptor: L'objectiu de la recerca és analitzar l'estructura econòmica metropolitana i del seus mercats de treball, així com generar coneixement, per mitjà de la creació i l'anàlisi de nous indicadors sobre l'impacte dels canvis tecnològics i ambientals en l'economia i l'ocupació metropolitana. Recerca a desenvolupar segons múltiples línies, entre elles: a) adaptar metodologies per al mesurament del contingut de carboni en els producte i serveis que es produeixen al territori metropolità; quantificar els costos de la descarbonització; b) quantificar el risc d'atur i/o manca d'adaptació de la força de treball a les necessitats laborals d'una economia en transició cap a la digitalització i la sostenibilitat, amb l'objectiu d'orientar les noves polítiques públiques.

Equips implicats:

Cohesió, Economia, Sostenibilitat

LÍNIA 5

Anàlisi de les interaccions entre les noves formes de producció i de treball, les desigualtats, la dinàmiques de mobilitat i les estratègies residencials

Descriptor: L'objectiu d'aquesta línia col·laborativa de recerca és estudiar les noves formes de producció i de treball que sorgeixen a la metròpoli, derivades de canvis tecnològics (intel·ligència artificial), socials (conciliació i cures), demogràfics (envelliment) en marxa. Així com l'impacte d'aquestes transformacions: a) sobre els riscos d'exclusió laboral; b) l'evolució de les bretxes salarials, de gènere i d'edat; i c) la distribució i les jerarquies espacials de les activitats econòmiques a la metròpoli, amb les seves implicacions sobre la mobilitat, el mercat de l'habitatge i les estratègies de canvi residencial.

Equips implicats:

Cohesió, Economia, Habitatge, Mobilitat

LÍNIA 6

Accés a l'habitatge i condicions d'habitabilitat: dimensions social i urbana.

Descriptor: L'accés a l'habitatge és el principal vector de desigualtats a la metròpoli. El mercat de l'habitatge, a més, estableix un potent filtratge que explica les dinàmiques de segregació socioresidencial. Aquest fet situa sota pressió i dota de centralitat, a les polítiques d'habitatge. La

seva anàlisi esdevé cabdal. Quines son les polítiques que contribueixen a un accés inclusiu a l'habitatge? Quines les fortaleces i els límits actuals d'aquestes polítiques? Aquesta línia de recerca inclourà dos aspectes rellevants. En primer lloc, els fluxos migratoris s'intensifiquen i les condicions de vida de les persones migrades (i especialment dels infants en llars d'origen migrant) es troben fortament relacionades amb els seus patrons d'accés a l'habitatge i les condicions d'habitabilitat derivades. Existeix doncs la necessitat d'aprofundir l'anàlisi de les relacions entre habitatge, barris i població immigrada. En segon lloc, certes polítiques urbanes -millora d'espais públics, rehabilitació energètica...- poden tenir impactes no desitjats sobre l'accés a l'habitatge i la seguretat residencial. Caldrà aportar evidències sòlides i considerar les polítiques orientades a prevenir possibles dinàmiques de gentrificació.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets socials, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat, Sostenibilitat.

LÍNIA 7

Transformacions agroalimentàries i polítiques enfront la inseguretat alimentària

Descriptor: En un context de transició ecosocial, els canvis en els models agroalimentaris esdevenen una dimensió clau. Entren en joc vectors ecològics (agroecologia, proximitat i sobirania alimentària...), socials (segregació en els entorns alimentaris de proximitat, vulnerabilitats i inseguretats alimentàries, obesitat infantil i impactes en el creixement saludable dels infants...), econòmics (cadena alimentària, mercats especulatiu..) i institucionals (compra pública de serveis d'alimentació, concertació entre administracions, col·laboració amb altres agents...). S'estan produint, alhora, canvis substancials en les polítiques de seguretat alimentària i en la provisió d'aliments a les persones i famílies en situació de privació material. Caldrà analitzar tant les noves dinàmiques alimentàries com les polítiques públiques que estan emergint, per tal d'avaluar els impactes d'aquestes progressives transformacions.

Equips implicats:

Cohesió, Drets Socials, Economia, Governança, Infància, Sostenibilitat

LÍNIA 8

Canvi demogràfic, envelliment i polítiques públiques a la metròpoli

Descriptor: El canvi demogràfic, pel que fa a estructures d'edat i cicles de vida, es desplega amb força a la metròpoli. Avui està ja tenint un impacte molt significatiu sobre les polítiques públiques. Hi ha, tanmateix, poca recerca aplicada sobre el tema. Cal generar evidència empírica sobre les seves dimensions i sobre els efectes en les agendes d'actuació. Evidències que permetin (re)orientar

els plans municipals i les eventuais estratègies metropolitanes, cap a models innovadors on el dret a la ciutat i els drets de ciutadania ho siguin per a totes les edats i contemplin, de forma específica, els processos d'envelliment.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets Socials, Economia, Habitatge, Infància, Mobilitat, Governança

LÍNIA 9

Seguretat, transport públic i gènere

Descriptor: El transport públic és un mode de mobilitat, però també un espai rellevant de quotidianitat. Si bé gran part dels problemes locals de seguretat i de convivència tenen lloc a l'espai urbà, el transport públic -amb les seves parades, estacions, vehicles i accessos- forma part també de l'entorn quotidià on tenen lloc les victimitzacions i les inseguretats, on s'expressen les desigualtats i on es manifesten les discriminacions. En aquest context, l'Institut Metròpoli ha desenvolupat diversos estudis sobre seguretat i mobilitat, especialment enfocats a la seguretat de les dones en els seus viatges en transport públic. Sota aquesta línia de recerca es mesura i s'analitza: l'assetjament i les violències sexuals, la percepció de seguretat i els fets de victimització al transport públic, l'orientació sobre les parades a demanda, la convivència i la participació en el disseny d'eines de prevenció, o l'accidentalitat i el risc viari en funció del gènere.

Equips implicats:

Convivència, Mobilitat.

LÍNIA 10

Dimensions i espais múltiples de les segregacions en l'àmbit metropolità

Descriptor: Aquesta línia de recerca té l'objectiu d'analitzar la segregació com un concepte ampli, on s'aplegui -a partir de marcs conceptuals i metodològics compartits- l'estudi de les diferents esferes quotidianes de fragmentació social: la segregació residencial en funció de factors diversos (renda, origen...), la segregació escolar i en el conjunt d'activitats educatives, la segregació en els espais socials i en les xarxes de transport públic, la segregació en termes de divisió sexual del treball (productiu / reproductiu). La diagnosi d'aquest conjunt de dimensions aportarà les bases per a les polítiques públiques enfront la segregació, així com el potencial i límits de l'escala metropolitana d'aquestes polítiques.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat.

LÍNIA 11

Espais i polítiques per a l'enfortiment dels vincles comunitaris

Descriptor: Aquesta línia de recerca té l'objectiu de respondre la pregunta 'quina combinació de factors generen diferents tipus de vincles comunitaris'? Es tracta d'estudiar com els espais públics i compartits, els actius de barri, la infraestructura social ('palaus del poble'), les dinàmiques de segregació residencial, i les polítiques públiques afavoreixen o dificulten la generació de dinàmiques de sociabilitat, vincles, comunitat i cohesió. S'abordaria de forma transversal com qüestions estructurals com l'accés a l'habitatge, les condicions d'habitabilitat o les condicions de vida als barris, sumades a aspectes més relacionats amb la vida quotidiana (per exemple, la infància com a vector clau en la creació de comunitats enxarxades) i els espais de relació (places, parcs, equipaments, escales de veïns, fins i tot el transport públic...) poden contribuir a enfortir les comunitats, així com les polítiques públiques i comunitàries més adequades per a cada entorn socioresidencial. Els mètodes d'anàlisi qualitativa seran especialment útils en aquesta línia de recerca.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets Socials, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat.

LÍNIA 12

Polítiques públiques de millora de barris

Descriptor: Es tracta d'una línia de recerca ja en marxa amb estudis relacionats amb diferents programes públics de millora de barris. Quins són els barris més vulnerables?. Quins tipus de vulnerabilitats es combinen?. Com evolucionen al llarg del temps?. Quines són les intervencions públiques més efectives en aquests contextos?. Quines potencialitats i límits tenen les 'area-based policies'? Aquesta línia incorpora, d'una banda, la generació d'informació i la creació d'indicadors a escala barrial (tant qualitativa com quantitativa) per detectar vulnerabilitats i fortaleses socioterritorials i residencials. D'altra banda, desenvolupa instruments per al seguiment, la innovació, i l'avaluació de les intervencions públiques a escala de barri. La necessitat que aquestes intervencions siguin transversals, integrals, amb cooperació multinivell i participatives requereix afinar els mecanismes de governança i dissenyar espais de co-creació a partir de les evidències disponibles.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Governança. Potencials: Drets Socials, Habitatge, Infància, Mobilitat, Sostenibilitat.

LÍNIA 13

El finançament metropolità i l'escala de governança dels reptes econòmics

Descriptor: Aquesta línia de recerca s'orienta a estudiar les fonts de finançament de l'AMB i, de forma més específica, el Tribut Metropolità ja que, sense ser la principal font de finançament de la institució, sí que suposa el principal instrument fiscal sobre el que la AMB té la possibilitat d'incidir-hi directament (regulació i gestió). També s'analitzaran les diferents capacitats fiscals de recaptació dels municipis que formen part de l'AMB. La segon dimensió d'aquesta línia de recerca té a veure amb l'anàlisi de les escales més eficients per al govern dels reptes econòmics metropolitans i, per tant, amb els reptes d'interrelació entre l'actual AMB i la resta del territori metropolità/regional.

Equips implicats: Economia, Governança

LÍNIA 14

Innovació en la governança i en les polítiques metropolitanes

Descriptor: L'àrea metropolitana encara té potencial per desenvolupar les seves competències. La regió metropolitana també requereix el desenvolupament de polítiques pròpies. Moltes polítiques de l'Ajuntament de Barcelona són escalables a nivell metropolità i per innovar en polítiques locals és necessari superar l'escala municipal. Tanmateix, sovint no està clar en quins àmbits realment aporta valor l'escala metropolitana, com fer-ho, quina governança han de tenir i quines referències internacionals poden servir d'exemple. Aquesta línia és complementària amb l'estudi de les diferents geografies metropolitanes (administratives, ecològiques, mercats de treball, mobilitat), les seves superposicions i quines implicacions tenen per a l'organització territorial de l'administració pública. Caldrà, d'altra banda, acompanyar i aportar evidències que permetin impulsar i consolidar polítiques públiques innovadores.

Equips implicats:

Cohesió, Economia, Governança, Mobilitat, Sostenibilitat

Seguiment i avaluació de polítiques públiques

Descriptor: Molts equips de l'Institut produeixen dades i elements de coneixement per a l'elaboració de polítiques públiques. I desenvolupen de forma creixent, a més, recerques relacionades amb el seguiment i l'avaluació d'aquestes polítiques. Malgrat la rellevància i la transversalitat d'aquestes tendències, cal desenvolupar debats teòric-metodològics entre els diferents equips, així com espais d'aprenentatge compartit. Caldria doncs posar en comú els diferents enfocaments, metodologies, tècniques i recursos. Així com les seves potencialitats, implicacions i límits.

Equips implicats:

Cohesió, Convivència, Drets Socials, Economia, Governança, Habitatge, Infància, Mobilitat, Sostenibilitat.

LÍNIES DE RECERCA COL-LABORATIVA. QUADRE DE SÍNTESI

- Anàlisi de les relacions entre desigualtats climàtiques i socioespacials: conèixer les bases per definir polítiques climàtiques inclusives
- Anàlisi de les principals dimensions de la transició socioecològica metropolitana
- Mobilitat i transició socioecològica: impactes i polítiques
- Desenvolupar nous indicadors vinculats a la transició ecològica de l'economia metropolitana i als seus impactes en els mercats de treball.
- Anàlisi de les interaccions entre les noves formes de producció i de treball, les desigualtats, la dinàmiques de mobilitat i les estratègies residencials.
- Accés a l'habitatge, condicions d'habitabilitat. Dimensions social i urbana.
- Transformacions agroalimentàries i polítiques enfront la inseguretat alimentària
- Canvi demogràfic, envelliment i polítiques públiques a la metròpoli
- Seguretat, transport públic i gènere
- Dimensions i espais múltiples de les segregacions en l'àmbit metropolità
- Espais i polítiques per a l'enfortiment dels vincles comunitaris
- Polítiques públiques de millora de barris
- El finançament metropolità i l'escala de governança dels reptes econòmics
- Innovació en la governança i en les polítiques metropolitanes
- Seguiment i avaluació de polítiques públiques

1.3. La recerca competitiva i la vinculació acadèmica

L'Institut Metròpoli és, principalment, un centre de referència en recerca urbana aplicada. Les fronteres entre recerca aplicada i bàsica són, tanmateix, cada cop més poroses. L'Institut ha fet una aposta clara per tenir una presència sòlida en les convocatòries de recerca competitiva -allà on avança, fonamentalment, la recerca bàsica- i ho ha fet amb un doble objectiu: aportar capacitats a les xarxes d'investigació acadèmica a escala nacional i internacional; i connectar els avenços en recerca bàsica als estudis de caràcter aplicat, als coneixements compromesos amb l'entorn i socialment rellevants. Més enllà de la investigació en el marc de convocatòries competitives, l'Institut ha anat desplegant vies de vinculació amb l'ecosistema acadèmic i universitari. En totes dues dimensions es plantegen nous reptes de futur.

1.3.1. ELS PROJECTES DE RECERCA EN CONVOCATÒRIES COMPETITIVES

- Al llarg del període de desplegament de l'Estratègia 2020-2023, el personal investigador de l'Institut Metròpoli participa en 19 projectes de recerca bàsica competitiva.
- A Gener de 2024, punt de partida de la nova Estratègia 2024-2027, s'estan desenvolupant un total de 12 projectes amb presència de l'Institut (4 europeus i 8 estatals). Alhora, s'han sol·licitat i es troben en període de resolució, 4 nous projectes (1 europeu i 3 estatals).

Projectes de recerca bàsica (Balanz 2020-2023)			
	Projectes Europeus	Projectes Estatals	Total
Projectes concedits	6	13	19
Projectes de recerca bàsica (Gener 2024)			
Projectes en marxa	4	8	12
Projectes sol·licitats	1	3	4
Total	5	11	16

Projectes de recerca en convocatòries competitives 2024			
ACRÒNIM	FINANÇADOR	CONVOCATÒRIA	DURADA
VIPOLIS	Agencia Estatal Investigación	Convocatoria 2020 Proyectos de I+D+i PGC	2021-2024

M4SURE	Agencia Estatal Investigación	Programación Conjunta Internacional Programa Estatal / UE PRIMA 2020	2021-2024
INFAPOST	Agencia Estatal Investigación	Convocatoria 2020 Proyectos de I+D+i PGC	2021-2024
eHealthLit4Teen	Agencia Estatal Investigación	Convocatoria 2021 Proyectos I+D+i	2022-2025
AGROECOLAND	Agencia Estatal Investigación	Proyectos de Generación de Conocimiento 2021	2022-2025
FOODCLICK	European Commission	HORIZON-CL6-2021-COMMUNITIES-01	2022-2027
COOLSCHOOLS	European Commission	JPI ERA-Net Urban 2021	2022-2025
URBAFRAG	Agencia Estatal Investigación	Proyectos de Generación de Conocimiento 2022	2022-2025
FOODTRANSITIONS	Agencia Estatal Investigación	Convocatoria 2021 "Proyectos de Transición Ecológica y Digital	2022-2024
FOOD4GOOD	Agencia Estatal Investigación	Convocatoria 2021 "Proyectos de Transición Ecológica y Digital	2022-2024
BioPlatgesMed	European Commission	HORIZON-CL6-2021-GOVERNANCE-01	2022-025
PANIS	AjBCN + La Caixa	Recerca i innovació AjBCN iFundació "La Caixa"	2023-2025

Objectius Estratègia 2024-2027

- Fomentar la participació en propostes de recerca competitiva per part dels diferents equips de l'Institut, donant prioritat a les creadores d'un impacte social més rellevant. Identificar preguntes de recerca que abordin aspectes en clau metropolitana.
- Establir sinèrgies i col·laboracions en l'elaboració de projectes competitius per abordar problemes complexos des de mirades transdisciplinars i innovadores:

* Col·laboració entre equips de recerca de l'Institut

- * Col·laboració amb agents acadèmics, socials i institucionals
- * Col·laboració amb altres centres de recerca internacionals
- Identificar altres organismes/instituts de recerca europeus que treballin seguint una lògica similar a la de l'Institut Metròpoli, per tal d'establir col·laboracions i articular possibles xarxes estables que optin a convocatòries de recerca competitiva.
- Incorporar personal predoctoral en formació i personal postdoctoral en el marc de programes de finançament autonòmic, estatal o internacional.

1.3.2. LA VINCULACIÓ ACADÈMICA DE L'INSTITUT

L'Institut Metròpoli com a espai d'acollida acadèmica. L'institut ha anat esdevenint un espai referent per a la realització d'estades en pràctiques i estades de recerca. Al llarg del període 2020-2023, s'han portat a terme un total de 68 acollides: 56 en pràctiques (la majoria d'estudiants de la UAB) i 12 estades d'investigadors/es tant de la Unió Europea com d'Amèrica Llatina. En el present curs 2023-2024, punt de partida de l'Estratègia 2024-2027, l'Institut acull 18 estudiants en pràctiques i 4 acadèmics internacionals.

Període 2020-2023

Estades acadèmiques a l'Institut Metròpoli			
Estades en pràctiques		Estades de recerca	
Estudiants UAB	43	Investigadors/es Unió Europea	8
Estudiants altres universitats	13	Investigadors/es Amèrica Llatina	4
Total	56	Total	12

Període 2023-2024

Estades acadèmiques a l'Institut Metròpoli			
Estades en pràctiques		Estades de recerca	
Estudiants UAB	14	Investigadors/es Unió Europea	3

Grups de Recerca Reconeguts (SGR - AGAUR)

- Economia, energia i impactes ecològics (EEEI)
- Globalització, educació i polítiques socials (GEPS)
- Aigua, territori i sostenibilitat (GRATS)
- Recerca en Estudis Locals (GREL)
- Energia, territori i societat (GURB)
- Innovació, Governança i Polítiques Públiques (I-GOP)
- Recerca sobre Vida Quotidiana i Treball (QUIT)
- Transformació urbana i canvi global (TURBA Lab)

Participació d'investigadors/es Institut Metròpoli en 8 SGR

Estudiants altres universitats	4	Investigadors/esAmèrica Llatina	1
Total	18	Total	4

La inserció acadèmica de l'Institut Metròpoli. A principis de 2024, les investigadores i investigadors de l'Institut formen part dels equips de 8 Grups de Recerca Reconeguts per la Generalitat (SGR-AGAUR) i amb finançament públic autonòmic. Alhora, la dimensió acadèmica de l'Institut s'ha anat enfortint fins a assolir, el curs 2023-2024 la xifra de 24 professors/es associats/es i 24 investigadors/es amb la titulació de doctor/a.

Període 2023-2024

Dimensió acadèmica investigadors/es institut metròpoli			
Professor/a Associat/da		Personal Investigador Doctor	
Universitat Autònoma Barcelona	8	Universitat Autònoma Barcelona	15
Altres universitats	16	Altres universitats	9
Total	24	Total	24

Objectius Estratègia 2024-2027

L'Institut Metròpoli com a espai d'acollida acadèmica

- Millorar la programació i enfortir l'aportació dels estudiants en pràctiques
- Explorar noves oportunitats de vinculació del màster a la comunitat acadèmica
- Obrir el debat sobre nous formats d'innovació docent
- Incorporar a l'Institut investigadors/es en convocatòries RyC, JdIC...

La inserció acadèmica de l'Institut Metròpoli

- Identificar el potencial de noves tesis a l'Institut i garantir suports al doctorat
- Construir un Grup de Recerca Reconegut (SGR) propi i de caràcter transversal. Tramitar la sol·licitud quan l'AGAUR obri la convocatòria
- Consolidar la inserció de cada equip en el seu ecosistema universitari: acadèmics i xarxes de referència, vinculació de línies de recerca a SGR/projectes competitius
- Nous perfils/funcions al Consell Acadèmic: més connexió amb els equips de recerca

Les estratègies de transferència acadèmica

- Assegurar la presentació de ponències/comunicacions en els congressos acadèmics de referència i guanyar pes estratègic: liderar grups estables, organitzar taules...
- Incrementar la publicació d'articles acadèmics a partir de resultats de recerca. Proposar que els resultats de determinats projectes de recerca aplicada es puguin publicar com a articles acadèmics, acordant-ho prèviament amb l'entitat finançadora.
- Definir projectes de publicacions col·lectives: llibres, monogràfics en revistes...

1.4. Els serveis de suport a la recerca

Al costat dels equips de recerca, de caràcter temàtic en sentit ampli, l'agenda de treball de l'Institut disposa d'un segon pilar bàsic: els serveis de suport a la recerca. Es tracta d'equips de caràcter transversal, formats per personal tècnic qualificat, que s'insereix en els projectes aportant un conjunt de capacitats imprescindibles en els terrenys de la cartografia, l'estadística, el treball de camp, la informàtica, la innovació metodològica, i la gestió i governança de dades. A efectes d'ordenar els objectius de l'Estratègia 2024-2027, els serveis es presenten en dos grans blocs en funció d'afinitat de tasques.

1.4.1. CARTOGRAFIA, ESTADÍSTICA I TREBALL DE CAMP

Objectius Estratègia 2024-2027

CARTOGRAFIA

- Difondre els conceptes, la metodologia i l'estructura que conformen les actuals cinc bases de dades cartogràfiques metropolitanas: les geodatabases d'equipaments, d'espais socials i de recintes; i les xarxes bicivia i pedalable. Ubicar totes les bases de referència en un mateix entorn i correctament documentades. Incorporar noves bases cartogràfiques que resultin rellevants per a les polítiques públiques.
- Realitzar la migració del programari ArcMap a ArcGisPro i adoptar les noves capacitats de l'eina. Incorporar les metodologies emergents en l'àmbit GIS: GeoAI; StoryMaps; Power Bi; Field Maps; R/mapes.

ESTADÍSTICA

- Identificar les necessitats estadístiques no explicitades, i capacitar els equips per a donar-hi resposta, guanyant així autonomia en l'aplicació de tècniques quantitatives
- Crear un repositori de coordenades a partir de les dades de geolocalitzacions generades en operacions estadístiques diverses, i preveure un procés d'enriquiment progressiu d'aquesta
- Millorar les enquestes per mitjà de: a) Incorporació de metodologies per arribar a població de difícil accés. b) Incorporació de preguntes a col·lectius específics
- Introduir la realització d'enquestes CAWI (Computer Aided Web Interviewing) (entrevistes personals sobre web assistides per ordinador) en tant que eina ràpida que optimitza la recollida d'informació necessària per al plantejament d'hipòtesis en els projectes de recerca

TREBALL DE CAMP

- Mostrar i posar en valor el control de qualitat del treball de camp en tant que activitat continuada i sistemàtica que es realitza durant tot el procés de producció de les estadístiques de l'Institut Metròpoli, des de la seva planificació fins a la seva difusió
- Innovar i diversificar les metodologies de treball de camp: enquestes unicanal i multicanal en CAWI-CATI-CAPI. I combinar-les amb altres fonts d'informació (Big Data, tècniques qualitatives...) per tal de dissenyar estudis més sòlids i eficients
- Disposar d'un repositori compartit, ben estructurat i d'accés lliure, vinculat a la recerca amb treball de camp a partir de projectes que es repliquen en el temps. Un repositori amb la sintaxi de programació i els processos a seguir per tal que resultin estandarditzats i automàtics

1.4.2. INNOVACIÓ, DADES I INFORMÀTICA

Objectius Estratègics 2024-2027

INNOVACIÓ METODOLÒGICA I DADES

- Avançar de forma operativa en el disseny i implementació de la infraestructura de governança de dades de l'Institut, a partir de tres projectes: el sistema intern de gestió de la informació, que estandarditzi el control de versions, l'accés, els permisos i les metadades; la redefinició del SIMBA com a publicació d'indicadors clau; la creació d'un portal de dades obertes.
- Dotar de suport als equips de l'Institut en l'ús de noves tecnologies per a la gestió de processos de treball (edició col·laborativa, actualització transversal de bases de dades...) i per a l'automatització de tasques analítiques recurrents (creació de paquets de software per facilitar explotacions periòdiques i altres tasques habituals)
- Donar suport als equips en la implementació de noves tècniques (o adaptació de les existents) vinculades al tractament de dades (interpolació espacial, dades quantitatives a partir de narracions, geolocalització d'adreces...) i a la seva anàlisi (anàlisi multinivell, espacial, de xarxes, des de simulacions...)
- Acompanyar als equips en el disseny i implementació de metodologies de recerca diferents, i de les noves tècniques d'anàlisi associades: Disseny qualitatius, mixtos i experimentals; estratègies de ciència ciutadana
- Integrar dades provinents de registres amb dades d'enquesta per tal de treballar-les conjuntament. Caldria, prèviament, la creació d'una metodologia que consideri els diferents camps d'error i biaix associats a ambdues tipologies de dades
- Crear, en el marc de l'organigrama de l'Institut, el perfil de 'Gestor/a de Dades' amb el triple objectiu de gestionar les dades generades de forma interna; gestionar les peticions externes; i actualitzar periòdicament les bases i jocs de dades (Datasets). Crear, alhora, un directori i cercador de fonts de dades disponibles, amb les seves metadades, l'enllaç a aquestes i amb el contacte de la persona referent

INFORMÀTICA

- Afrontar el repte de concretar el programari, el medi de suport i l'estructura organitzativa necessària per a permetre una gestió de les dades, en el marc de l'Institut, sota criteris de comoditat, agilitat, escalabilitat i seguretat.
- Millorar els processos de construcció de dades a partir de les oportunitats generades per les noves tecnologies. Optimitzar les tasques susceptibles d'automatització per tal de redirigir el valor afegit de l'expertesa en recerca cap a noves activitats que afavoreixin resultats d'alta excel·lència.

2. La transferència. Compartir coneixements

El model que sosté l'Institut Metròpoli considera indissociable generar i compartir coneixements. Generar-los per mitjà d'una recerca col·laborativa i coproduïda; compartir-los per mitjà d'un ventall de canals, espais i processos de debat i transferència. La transferència, doncs, com a part integral de l'estratègia de recerca per transformar. Al llarg del període 2020-2023 s'ha desplegat un salt qualitatiu en difusió de coneixements, a l'entorn de la pròpia creació del Servei de Comunicació de l'Institut. El 2024 les bases estan posades, durant els propers anys, 2024-2027, la transferència abordar el doble repte de la potenciació d'eines existents i de la innovació per mitjà de noves estratègies.

2.1. Les millores en les estratègies de transferència

2.1.1. MILLORAR L'IMPACTE COMUNICATIU

Aplicar un calendari comunicatiu per tal d'ordenar la informació que emetem

Treballar per millorar les sinergies amb les entitats amb qui col·laborem per a poder difondre de la forma més eficaç i minimitzant els esforços i energies destinats. D'aquesta manera, arribarem amb més facilitat als mitjans de comunicació i a la societat en general per transmetre els resultats de les recerques i projectes en què treballen els equips de l'Institut. Un repte clau és programar les operacions estadístiques per establir el calendari de difusió.

Establir l'activitat i periodicitat en els canals propis de l'Institut

Treballar per preservar la periodicitat de l'activitat comunicativa: butlletí, LinkedIn, publicacions estables (Anuari, revista Papers...), difusió d'articles acadèmics, infografies... Cal que la dinàmica i càrrega de feina del servei de comunicació permeti aquesta estabilització. També està previst automatitzar alguns processos per optimitzar la feina, sobretot a l'hora de difondre articles acadèmics i divulgatius.

Definir els públics a qui volem arribar

Definir, per a cadascuna de les recerques, el públic al qual volem arribar, dissenyant l'estratègia comunicativa específica per a cada cas. Tenir en compte específicament la comunicació a les institucions per tal d'arribar de forma correcta a l'esfera de presa de decisions i disseny de polítiques.

2.1.2. CONSOLIDAR L'ESPAI METRÒPOLI COM A ESPAI DE REFERÈNCIA

Atendre adequadament l'interès dels equips de l'Institut d'organitzar seminaris sobre temàtiques específiques, en alguns casos en format de jornada i en d'altres en petit format. Caldrà donar resposta a aquesta necessitat per mitjà d'un calendari estable de sessions que sigui assumible per als recursos humans i econòmics dels quals disposem. Al costat de la dimensió externa de l'Espai Metròpoli, es fixa també l'objectiu d'organitzar petits seminaris d'àmbit intern per comunicar línies de recerca i fomentar la col·laboració transversal. Cal trobar temps per compartir.

2.1.3. MILLORAR LA VISUALITZACIÓ DE DADES, DE RESULTATS I DELS SERVEIS TRANSVERSALS

Complir amb l'objectiu d'elaborar infografies per resumir les dades més destacades de les recerques més rellevants. Explorar també l'opció de fer petits vídeos per difondre els resultats. Crear noves plantilles per produir productes més visuals i alhora explorar eines que permetin a investigadors/es comunicar les dades de forma més visual i entenedora. Aquesta línia de treball, cal realitzar-la de la mà del servei d'innovació i comportarà la formació, en aquestes eines. Aquestes propostes també

es poden aplicar per explicar les tasques que duen a terme els diferents serveis de l'Institut i els plans institucionals de caràcter transversal.

2.1.4. OPTIMITZAR PROCESSOS I RECURSOS

Els equips de l'Institut, de forma creixent, incorporen les dinàmiques de difusió i transferència als seus projectes. Es fa per tant imprescindible optimitzar alguns dels processos que generen una càrrega de feina excessiva, per exemple, la difusió dels articles acadèmics i la participació en jornades i congressos. El suport dels serveis d'innovació i d'informàtica es fa necessari per tal d'aconseguir aquest objectiu. L'ús de noves eines d'IA, planificació i gestió de projectes poden ajudar. També cal estudiar la possibilitat de comptar amb personal de suport per poder dur a terme les tasques del servei de la forma i en el moment que es necessita.

2.1.5. MILLORAR LA COMUNICACIÓ INTERNA

Aplicar eines que millorin el flux d'informació entre equips per facilitar la feina, poder planificar millor les tasques i evitar duplicitats. Cal: a) l'ús d'un gestor de projectes compartit on accedir als diferents projectes que requereixen suport dels serveis i veure en quin punt es troben; b) l'ús d'un únic canal de comunicació perquè arribi a tothom (ara fem servir indistintament slack, teams, mail, WhatsApp); c) l'ús de formats més visuals per donar a conèixer la feina dels serveis i els plans institucionals rellevants. Programar activitats de "team building" amb l'objectiu de cohesionar l'equip de l'Institut Metròpoli, millorant la confiança i la comunicació.

2.2. Les innovacions en les estratègies de transferència

2.2.1. CONSTRUIR LA NOVA PÀGINA WEB DE L'INSTITUT METRÒPOLI

Renovar la pàgina web per reorganitzar els seus continguts d'una forma més intuïtiva i accessible. Explorar la inclusió d'eines interactives de visualització de dades. L'actual pàgina web presenta limitacions tècniques, disposa d'una estructura poc flexible i es fa difícil aplicar algunes millores necessàries. És una feina rellevant que cal dur a terme al llarg de tot el període 2024-2027.

2.2.2. POSAR EN MARXA EL NOU SIMBA I L'ESTRATÈGIA OPEN DATA

Es tracta d'una de les actuacions prioritàries, en matèria de transferència, que haurem de dur a terme. És una acció necessària que haurà de significar un salt important en el coneixement i la rellevància social i acadèmica d'aquesta plataforma. La nova plataforma ajudarà a donar a conèixer l'Institut i els indicadors que genera i haurà d'estar completament enllaçada amb la pàgina web de la institució. Un cop realitzat el projecte, el llançament anirà acompanyat d'una campanya de comunicació per difondre-la entre recercadors/es, administracions públiques i teixit social. També al llarg del període 2024-2027 caldrà crear els protocols per poder publicar dades en format Open Data. Hem iniciat les passes per assolir aquest objectiu. Rest a decidir els formats i la plataforma per a realitzar aquesta transferència.

2.2.3. IMPULSAR LA NOVA COMUNICACIÓ EN CIÈNCIA CIUTADANA

S'haurà d'afrontar el repte de la difusió dels nous projectes de ciència ciutadana. Es tracta de projectes en què la comunicació està especialment enfocada a arribar a la població general, ja que l'objectiu és implicar-la en el desenvolupament del projecte. Són recerques que requereixen una comunicació intensiva i continuada en el temps. Aquí serà cabdal la feina de la persona que s'incorpori per liderar la difusió dels projectes.

3. L'Institut com a espai de docència i formació

El curs 2017-2018, l'Institut recupera la seva dimensió de docència i formació avançada amb la posada en marxa del Màster Metròpoli d'Estudis Urbans i Metropolitans. Des de llavors, s'han completat set edicions del programa, amb més de 100 estudiants que han completat els estudis, han defensat per sobre de 70 treballs de final de màster i han realitzat més de 50 estades en pràctiques professionals. El màster Metròpoli ha esdevingut una realitat consolidada en tant que únic programa avançat d'estudis urbans interdisciplinar des del conjunt de les ciències socials, a les universitats catalanes, en format presencial. A partir de 2024 s'obren nous reptes i escenaris.

3.1. El màster Metròpoli: cap a un nou escenari

3.1.1. ELS OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL MÀSTER

- Aconseguir l'oficialitat del Màster Metròpoli d'Estudis Urbans: posar en marxa el màster oficial en l'horitzó del 2027
- Desenvolupar els nous formats docents i d'aprenentatge: microcredencials, aprenentatge basat en reptes, formació al llarg de la vida

3.1.2. ELS OBJECTIUS OPERATIUS DEL MÀSTER

- Ampliar el coneixement del màster per mitjà dels canals de difusió digital. Millorar la difusió adreçada tant a l'àmbit institucional com a l'acadèmic (universitats catalanes, de l'estat i d'Amèrica Llatina).
- Intensificar la connexió del màster amb els entorns universitari i institucional
 - Situar el màster als plans de formació institucional amb més força i visibilitat
 - Enfortir el suport interinstitucional al màster (programa de beques...)
 - Incrementar la creació de valor per a les polítiques públiques
 - Explorar la col·laboració amb altres programes de màster de temàtica propera
 - Generar un 'Espai Màster' de conferències/seminaris de petit format
 - Ampliar els perfils docents i establir noves formes de vinculació i col·laboració

- Establir una dinàmica de millora permanent de continguts i mètodes docents
 - Revisar i actualitzar de forma continuada els continguts del Pla d'Estudis
 - Incentivar la innovació en metodologies i eines docents
 - Establir un programa de sortides de camp transversal al conjunt de mòduls
 - Estrènyer la connexió entre l'agenda de recerca de l'Institut i el màster Metròpoli
 - Aprofundir la interconnexió entre mòduls i la cohesió de l'equip docent
 - Millorar les enquestes i altres eines d'avaluació de la qualitat docent

3.2. Les estratègies d'innovació docent

- Elaborar el programa de microcredencials i d'aprenentatge basat en reptes: desplegar la primera fase del programa en el període 2024-2027
- Enfortir la col·laboració entre l'Institut i el Postgrau d'ESS. Estudis Cooperatius:
- incorporar aquest Postgrau al programa global de microcredencials
- Ampliar l'oferta de Cursos online gratuïts a la plataforma MOOC

4. La gestió de l'Institut Metròpoli

En el marc del procés d'elaboració de l'Estratègia d'Institut per al període 2024-2027, es fa necessari incorporar una reflexió estratègica orientada a diagnosticar i projectar els fonaments institucionals, patrimonials i de gestió que han de contribuir a consolidar i fer sostenible el nostre institut, especialment davant la creixent diversificació i complexitat de la seva activitat i contribució a la societat. En aquest àmbit, en primera instància, caldrà prioritzar i consolidar els acords estables amb l'AMB i l'Ajuntament de Barcelona:

- a)** Dotar-los d'una dimensió econòmica amb suport estructural
- b)** Emmarcar-los en una relació formal coherent amb els nous Estatuts

Tots dos elements esdevenen ja imprescindibles com a condició per garantir la sostenibilitat d'un projecte de futur. Més enllà, explorar i concretar els camins de col·laboració que s'obren avui amb Generalitat i Diputació. Addicionalment, encara que condicionades pel nivell de solidesa de les relacions institucionals i del finançament, l'institut ha d'atendre altres 2 línies estratègiques:

- a)** Desplegar els plans institucionals d'igualtat, de formació i d'integritat pública i mesures antifrau. Tots ells clau per al desenvolupament òptim de la projecció pública, ètica i de qualitat de servei que ha de caracteritzar sempre l'esdevenir de l'institut.
- b)** Projectar una carrera professional per a la plantilla, amb base en mèrits i capacitació i que es pugui desenvolupar dins del mateix lloc de treball, en atenció a les limitacions estructurals de l'entitat; projecció professional que tingui cura especial de la conciliació laboral i familiar, l'estructura retributiva i la carta de serveis, aspectes amb els quals ha de poder comptar l'institut per garantir la qualitat dels resultats del seu pla de treball.

4.1. Finançament, suport estructural i relació amb les institucions

En els darrers anys, l'activitat de l'Institut Metròpoli ha crescut i s'ha diversificat fruit de les noves necessitats de coneixement vinculades a la metròpoli. Aquesta lògica dual de creixement/diversificació ha generat espais/activitats no finançades pel model vigent. El finançament actual es basa, de manera gairebé exclusiva, en una fórmula de caràcter finalista que

limita l'estructura financera de l'Institut: impossibilita fer contribucions a la recerca a càrrec de fons propis, obstaculitza incorporar els recursos necessaris per enfortir serveis transversals (orientats a millorar recerca i transferència) i dificulta sostenir un projecte de millora de la carrera professional dels membres de l'Institut.

Aquesta reflexió condueix a la necessitat estratègica d'avançar cap a un nou model de finançament que garanteixi una dotació econòmica de suport estructural a l'Institut, la qual hauria de permetre la gestió de l'activitat d'aquest de forma sòlida, estable i eficient.

El balanç actual pel que fa a vies de formalització de les relacions de col·laboració de l'Institut amb les diferents administracions i entitats presenta una heterogeneïtat acusada, que passa per la formalització de contractes programa, encàrrecs a mitjà propi, convenis o, inclús, fórmules diverses de caràcter contractual. Les competències de l'Institut estan ara recollides als seus Estatuts, (BOPB 19/1/2022), facilitant la descentralització de funcions per part de les administracions membres del consorci:

Article 2. Personalitat jurídica i potestats

El Consorci es constitueix com un instrument de descentralització funcional per a la prestació dels serveis públics municipals i metropolitans vinculats a les matèries que formen part del seu objecte social, com una forma de gestió directa i en atenció a la potestat d'autoorganització de les entitats que el constitueixen.

Aquest caràcter competencial fixat als Estatuts fonamenta un escenari d'interrelació entre l'Institut i les entitats membres del consorci que ha de permetre consolidar la fórmula de la descentralització funcional per a la prestació de serveis públics, i dotar així d'agilitat i unitat la formalització de relacions de col·laboració.

En síntesi, després d'una dècada de consolidació del projecte de l'Institut Metròpoli, en termes de creixement i diversificació d'activitats, caldria afrontar els reptes següents:

- Garantir un finançament estructural que asseguri la solidesa del projecte
- Erigir l'Institut com a eina de descentralització funcional per a la producció de coneixement i recerca urbana vinculada a les entitats membres del consorci.

4.2. Plans Transversals: els plans d'igualtat, formació i integritat

PLA D'IGUALTAT

El dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats és un dret fonamental que queda plasmat a l'article 14 de la Constitució. Això no obstant, la dificultat per a fer efectiu aquest dret ha derivat en l'elaboració de múltiples normatives específiques en matèria d'igualtat, jugant un paper central la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Amb l'objectiu de garantir aquest dret fonamental, l'Institut Metròpoli ha elaborat i formalitzat un Pla d'Igualtat (2022-2026), aprovat pel Consell de Govern el 15 de setembre de 2022, que ha de facilitar la implementació de les accions de millora que se'n deriven durant el seu període d'execució.

Accions realitzades durant els anys 2022-2023	
<ul style="list-style-type: none">• Elaboració d'un Registre salarial• Difusió del Pla i Protocol d'Assetjament al plenari i al Portal de Transparència• Formació del personal en horari laboral dins de les possibilitats organitzatives• Difusió dels drets de conciliació dels quals disposa la plantilla• Formació en perspectiva de gènere a personal i comitè d'empresa que actuen en processos de contractació	<ul style="list-style-type: none">• Sensibilització i formació a la plantilla en prevenció, detecció i actuació davant possibles casos d'assetjament• Llistat de llocs de treball en perspectiva de gènere i avaluació de riscos laborals• Revisió periòdica d'equilibri per sexes• Aprovació del Pla formatiu• Redacció protocol desconexió digital

Accions futures a realitzar durant els anys 2024-2025:	
<ul style="list-style-type: none"> • Impartir un curs de sensibilització a la plantilla en igualtat de gènere • Difondre les mesures a adoptar al lloc de treball per d'embaràs o lactància natural • Difondre els drets, establerts a la llei 1/2004, de a les dones víctimes de violència de gènere • Incloure a la documentació interna mesures afegides a les fixades per llei per a les víctimes de violència de gènere 	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar una guia de llenguatge inclusiu • Formar en perspectiva de gènere als caps d'àrea/servei/unitat que intervenen en la contractació de personal • Actualitzar anualment el registre salarial • Implementar i avaluar protocol de desconnexió digital

Al marge del protocol legal establert i d'obligat compliment, es projecten les mesures següents sobre algunes de les dimensions del pla d'igualtat:

Protocol desconnexió digital	<ul style="list-style-type: none"> • Recomanar al personal de l'Institut utilitzar exclusivament els dispositius de treball (ordinadors personals i/o mòbils) facilitats per l'entitat, evitant l'ús de dispositius personals, per garantir la seguretat, la protecció de dades i la desconnexió digital • Proporcionar un mòbil d'entitat a aquelles persones que el requereixin pel seu lloc de treball, per facilitar la desconnexió post jornada laboral • Restringir l'emissió de correus-e i d'altres sistemes de comunicació fora de l'horari laboral estàndard
Protocol d'assetjament sexual	<ul style="list-style-type: none"> • Mantenir promoció continua del protocol d'assetjament; elaborar una infografia amb la informació més rellevant i penjar-la en zones comuns • Formar els nous sobre el tema, explicant el protocol i les comissions assessores a la seva disposició
Pla d'Igualtat	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar una guia de llenguatge inclusiu de l'Institut, seguint les indicacions del Pla d'Igualtat, per tal de facilitar i unificar el seu ús • Potenciar vies de conciliació per els/les treballadors/es amb persones grans a càrrec; establir les millores a les línies generals de pol. de RRHH

Per poder comprovar la implementació correcta del Pla d'Igualtat, es realitzarà una avaluació intermèdia sobre assoliments i dificultats durant l'execució, a més d'una avaluació final. S'iniciarà l'elaboració del nou pla d'Igualtat durant l'any 2027.

PLA DE FORMACIÓ

Durant l'any 2022 es va elaborar un pla de formació, aprovat pel Consell de Govern el 15 de setembre de 2022, per atendre les necessitats formatives globals de tots els grups funcionals de l'Institut. Es van realitzar 24 entrevistes amb diferents professionals i caps d'àrea/servei/unitat de l'Institut Metròpoli. L'entrevista va consistir en una aproximació a l'organització a través de la visió de cada professional.

Durant l'any 2023, es va constituir una Comissió de Formació amb l'objectiu d'impulsar i consolidar la implementació, seguiment i millora del Pla de Formació inicial, així com de redactar un reglament de formació per establir les bases i els criteris operatius d'execució de l'activitat formativa en situació d'igualtat, equitat i, sempre, respectant les necessitats de servei de l'Institut i el pressupost disponible. Avui, s'està treballant en aquest reglament i es preveu que durant el 2024 es pugui posar a disposició de tot el personal. Paral·lelament, des del departament de RRHH i altres àrees de l'Institut, s'han posat a disposició del personal diverses formacions, tant internes (curs trimestral d'Anàlisi Estadístic en R etc...) com externes.

L'objectiu estratègic pels propers anys és millorar i potenciar les bases i l'aplicació del Pla de Formació, proporcionant al personal de l'Institut Metròpoli la formació necessària per optimitzar la seva capacitat professional i integral. Els objectius específics seran els següents:

Impulsar la Comissió de Formació	<ul style="list-style-type: none"> • Comissió de formació per donar suport, assessorar i validar el Pla
Disposar els recursos materials i humans per a desplegar el Pla de formació	<ul style="list-style-type: none"> • Servei de Formació per a gestionar i fer seguiment del Pla de Formació, la guia d'activitat anual, el reglament i organitzar les activitats formatives. • Les eines tecnològiques adequades per al desplegament del Pla • Gestió Màster Metròpoli
Revisar el Pla de formació pluriennal	<ul style="list-style-type: none"> • Detecció de necessitats formatives (acreditació i explicació). • Cronograma amb l'ordre de prioritització i la periodificació temporal de les línies formatives a abordar per àrea/servei/unitat. • Partida pressupostària pluriennal per al desplegament de cadascuna de les línies formatives del pla de formació. • Proposta de protocol formal per a

	desenvolupar les línies formatives: tipus de formació (interna/externa); si externa, institució/ns de referència; dimensió organitzativa (inscripció a curs programat o programació de curs específic i a mida)
Elaborar una guia específica anual per al desenvolupament de d'activitats formatives	<ul style="list-style-type: none"> • Relació anual d'activitats formatives previstes • Cronograma temporal amb l'ordre de prioritats establert • Pressupost individual • Protocol específic per a cada activitat formativa: organització i desplegament operatiu (calendari i lloc de realització, preu, programa, nombre màxim de persones assistents, procediment d'inscripció, procediment d'acreditació de la formació rebuda ...)
Elaborar un reglament per a la gestió eficient de l'activitat formativa	<ul style="list-style-type: none"> • Protocol de gestió de les activitats formatives per tipologia d'aquestes (formació per al lloc de treball, formació integral; formador/a intern/a, formador/a extern/a, activitat programada, activitat a mida, etc.): organització i desplegament operatiu (formació dins o fora de la jornada laboral, imports unitaris màxims de referència, procediment d'inscripció, procediment d'acreditació de la formació rebuda; gestió i seguiment de l'execució de l'activitat formativa; tancament i acreditació de la formació rebuda; incorporació de l'activitat formativa a l'expedient de RRHH i al fitxer de còmput horari de la formació realitzada per cada persona (a efectes de promoció interna)
Potenciar la formació en recerca	<ul style="list-style-type: none"> • Màster Metròpoli: línia formativa interna (mòduls professionals) • Doctorat industrial: incentiu per a la promoció • Estadies de recerca en altres institucions • Congressos i escoles d'estiu

PLA D'INTEGRITAT PÚBLICA I MESURES ANTIFRAU

De conformitat amb el què disposa l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, l'Institut Metròpoli elabora i aprova (Consell de Govern del 15 de setembre de 2022) un Pla d'integritat pública i mesures antifrau, el qual té per objecte enfortir la integritat institucional i la lluita contra les irregularitats administratives, el frau, la corrupció i els conflictes d'interès en la gestió de fons europeus, així com el doble finançament.

Accions realitzades durant els anys 2022-2023 per a la seva implementació	
<ul style="list-style-type: none">• Declaració institucional de compromís de lluita contra el frau i la corrupció• Declaració de no estar afectat per cap conflicte d'interès (DACI)• Codi de conducta d'alts càrrecs	<ul style="list-style-type: none">• Posada en marxa bústia de denúncies• Elaboració del pla de formació• Publicació al Portal de Transparència

Accions futures a realitzar per completar el Pla	
<ul style="list-style-type: none">• Crear i actualitzar una matriu de riscos, en els àmbits de gestió econòmic financera i de contractació pública• Publicar la declaració de béns i activitats dels alts càrrecs• Publicar l'agenda d'alts càrrecs• Participar en accions de sensibilització i formatives en matèria d'integritat i ètica pública	<ul style="list-style-type: none">• Revisar llista de banderes vermelles com a sistema d'alertes sobre riscos elevats d'irregularitats administratives, conflicte d'interès, corrupció o frau• Introduir eines de gestió de dades i traçabilitat per detectar irregularitats administratives, conflicte d'interès, frau o corrupció• Autoavaluar el pla de forma anual

A l'igual que en el cas del Pla d'Igualtat, el Pla d'Integritat pública i mesures antifrau serà objecte d'avaluació i, si s'escau, d'adaptació, almenys als dos anys de la seva aprovació i de forma periòdica a partir d'aleshores.

4.3. Equip humà. Les dimensions de la política de recursos humans

4.3.1. ADEQUACIÓ, ESTABILITZACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE LA PLANTILLA

L'increment progressiu, en volum i complexitat, de l'activitat de l'institut durant els últims anys per donar resposta a la demanda de l'Administració, ha generat la necessitat d'adequar, establir i consolidar la capacitat de treball de la plantilla. De les 14 noves places d'estructura fixa de plantilla, per a un total final de 39, que es van aprovar el 30 de setembre de 2020 en el Consell de Govern de l'institut, durant el període 2020-2023 s'han consolidat 7 places; les altres 7 restaran pendents de concurs públic i ocupació formal durant el període 2024-2027.

A l'inici de l'exercici 2022, abans dels efectes de la reforma laboral establerta pel Reial Decret-Llei 32/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia de l'estabilitat en l'ocupació i la transformació del mercat de treball, l'institut disposava d'una plantilla total de 74 persones, amb la distribució bàsica següent:

- 1 plaça de càrrec directiu
- 26 places de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte laboral indefinit d'estructura, més 12 places fixes pendents d'adjudicació formal en relació al Pla d'estabilització aprovat pel Consell de Govern el 30 de setembre de 2020, les quals hauran de ser ocupades, si escau, durant el període 2024-2027, a partir de la convocatòria dels concursos públics requerits per la normativa vigent, i que, quan ho siguin, reduiran en la mateixa proporció el número de contractes de suport a activitats científic-tècniques explicats a continuació
- 48 places de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte laboral de caràcter indefinit de suport a activitats científic-tècniques, vigents mentre les línies de treball associades ho siguin, en compliment de les mesures establertes pel RD-Llei 8/2022 per a aquesta tipologia contractual
- 1 plaça de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte laboral de caràcter temporal per motiu de substitució de llicències per cura de fill
- 1 plaça de tècnic/a en administració amb contracte laboral de caràcter temporal per motiu de donar suport al departament de Comptabilitat i Recursos Humans
- 2 places de tècnic/a de recerca amb contracte laboral de caràcter temporal a càrrec de fons europeus

En aplicació de la reforma laboral esmentada, els contractes temporals de suport a la recerca van ser substituïts per contractes indefinits de suport a activitats científic-tècniques, projectant l'institut, a finals de l'exercici 2023, cap a una plantilla total de 79 persones, amb la distribució bàsica següent:

- 1 plaça de càrrec directiu
- 28 places de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte laboral indefinit a càrrec de places d'estructura
- 41 places de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte de caràcter temporal de suport a la recerca
- 2 places de tècnic/a de recerca o de serveis amb contracte de caràcter temporal per motiu de substitució de llicències per cura de fill
- 2 places de tècnic/a de recerca amb contracte de caràcter temporal a càrrec de fons europeus

Durant el període 2020-2023, s'ha potenciat de forma sensible el nivell retributiu de la plantilla, donant coherència a la classificació professional de l'institut, incorporant, així mateix, dotacions estratègiques per a l'impuls del servei públic de l'entitat, mitjançant els serveis d'Innovació Metodològica, Comunicació i Gestió de Projectes. La projecció 2024-2027 se centrarà en completar els recursos necessaris per consolidar tots aquests avanços estratègics, així com en incorporar dotació per cobrir un nou servei de Formació.

4.3.2. POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS

TELETREBALL

Amb el propòsit de situar l'Institut a l'avantguarda en el desenvolupament i aplicació d'aquesta fórmula de relació laboral i producció, convençuts que en un futur no llunyà el seu paper social, econòmic i ambiental serà decisiu per a la sostenibilitat dels territoris, l'Institut disposa, des de l'any 2020, d'un programa de teletreball de fins al 50% de la jornada laboral, programa del qual pot gaudir tota la plantilla i que es preveu mantenir i consolidar en el període 2024-2027, completant i millorant les dotacions de recursos d'equipament informàtic i altres de suport.

FLEXIBILITAT HORÀRIA

A partir de la introducció, durant l'annualitat 2020, dels mitjans de control horari adequats i legalment requerits, s'estableix la flexibilitat horària TOTAL en el compliment de la jornada de treball, sempre que es garanteixi la cobertura dels serveis. L'objectiu, al respecte, per al període 2024-2027 serà adaptar, automatitzar i optimitzar la gestió de la jornada laboral del personal treballador, en pro d'una millor eficiència col·lectiva.

LÍNIES DE POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS

En el document sobre Línies Generals de Política de Recursos Humans de l'entitat, des de l'any 2018, sota acord amb el Comitè d'Empresa, es va aprovar una disposició addicional, en els termes següents:

En aplicació de la motivació expressada a l'apartat 4.2 del present document al respecte del reconeixement dels progressos assolits en la capacitat i experiència professional del personal de l'IERMB, facilitant la seva promoció professional dins del mateix lloc de treball, s'estableix una revisió periòdica i general dels complements de responsabilitat dels/les treballadors/es, a realitzar amb una periodificació triennal, a computar a partir del present exercici 2018 (1a revisió: 2021) per a les retribucions de la plantilla actual¹, i sempre que es donin les condicions següents:

- La situació patrimonial i financera del Consorci IERMB així ho permet.
- Els/les treballadors/es als/les quals sigui d'aplicació la revisió esmentada no tenen cap informe negatiu respecte del seu rendiment/responsabilitat per part del seu cap/responsable d'àrea/servei, de la gerència o de la direcció de l'entitat.

Aquesta revisió triennal consistirà en un increment de l'1,5% del complement de referència, sempre respectant els percentatges màxims establerts per a cada càrrec/lloc de treball al quadre següent, percentatges d'aplicació exclusiva per a aquest supòsit de reclassificació temporal:

Cap d'àrea	Fins al 100%
Responsable d'àrea o servei / sotscap d'àrea	Fins al 60%
Responsabilitat bàsica o estàndard	Fins al 40%

Durant el període 2020-2023, no s'ha pogut posar en marxa l'aplicació d'aquesta disposició addicional, atès que la situació financera de l'Institut no ho ha permès, però l'objectiu de la gerència és mantenir el supòsit i, si és possible, la seva derivació fonamental, els triennis, en l'horitzó de la política de recursos humans de l'entitat. Així mateix, durant el període 2020-2023, s'ha continuat

¹ I a partir de la data d'incorporació a la plantilla de l'IERMB per a les retribucions del personal de nova contractació des de l'entrada en vigor de la present disposició addicional.

millorant i incorporant diferents supòsits de permís, llicència i altres prestacions a la nostra política de Recursos Humans.

El Reial Decret-llei 5/2023, de 28 de juny, inclou mesures importants en l'àmbit laboral per a impulsar les condicions de conciliació, adaptació de la jornada i parelles de fet, i altres supòsits que han estat incorporats puntualment a la política de Recursos Humans de l'institut; l'objectiu principal per al període 2024-2027 serà continuar en aquesta línia i mantenir l'institut a l'avantguarda de l'administració pública en termes de conciliació.

Recerca urbana
per transformar

Universitat Autònoma de Barcelona

Campus de Bellaterra

Plaça del Coneixement, edifici MRA, p. 2

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

tel.: 93 586 88 80

info@institutmetropoli.cat

www.institutmetropoli.cat

